

Trei personalități care mi-au influențat evoluția profesională și trei momente importante trăite alături de profesorul Emil MUNTEAN

M-am bucurat să aflu că este în curs de construcție un site dedicat profesorului universitar Emil MUNTEAN. Prima idee care mi-a venit în minte a fost că, pentru alte două personalități care și-au pus amprenta asupra evoluției mele profesionale, Irina ATHANASIU și Kristen NYGAARD au fost construite pagini comemorative după trecerea lor în neființă. Frumoasă, onorantă și meritată asociere. Chiar dacă, din păcate, această asociere este relevată numai după dispariția fizică a celor trei personalități, amprenta pe care fiecare în parte și-a pus-o la evoluția domeniului informaticii în care a activat va rămâne pentru totdeauna. Norvegienii Kristen NYGAARD și Ole-Johan DAHL sunt părinții OOP, pentru care, printre altele, le-au fost acordate premiile Turing în 2001 și respectiv John von Neumann în 2002. Pentru mine, OOP a fost și este principalul domeniu de studiu din 1990 până azi, tema tezei de doctorat și a majorității activităților didactice și de cercetare. În 2002, am avut șansa și onoarea să-l cunosc direct pe NYGAARD, să am o discuție privată de 30' și să particip împreună cu el, timp de o săptămână la ECOOP. Am reușit astfel să mă conving că, alegerea OOP a fost inspirată, că am avut noroc. Cu Irina ATHANASIU ne-am cunoscut prin intermediul articolelor pe care fiecare le scriam la mijlocul anilor 90 în PC Report. În 1998 am fost bucuros când a acceptat să participe în calitate de evaluator la lucrarea mea de doctorat. Cu această ocazie, am reușit să ne cunoaștem mai bine să discutăm mai mult, ajungând în final să ne considerăm prieteni și să-i port un deosebit respect. Din păcate, Irina, unul dintre cei mai influenți și iubiți profesori de informatică din România a plecat mult prea repede dintre noi. Cu toate acestea, trebuie să recunosc că am avut un mare noroc s-o cunosc. Chiar dacă la vârste diferite, dispariția fizică a lui Kristen NYGAARD și a prof. Emil MUNTEAN au fost și ele premature. Toți erau oameni activi, spirite tinere și vii care, cu siguranță ar mai avut contribuții importante în domeniile lor de activitate.

Pe Emil MUNTEAN l-am întâlnit cel mai devreme, în 1976 când în calitate de inginer la IIRUC mă ocupam de calculatoarele UBB și ITC Cluj. Atunci, l-am cunoscut în calitate de șef al Filialei ITC Cluj. Mi-ar place să cred că, chiar de la bun început, a existat o simpatie și un respect reciproc. Într-o perioadă care a depășit 3 decenii, nu-mi aduc aminte ca, vre o cerere a unuia dintre noi să fi fost refuzată de celalalt. Începând de atunci, frumoase sentimente și relații au s-au legat între mine și mai mulți hardiști și softiști de la ITC. . Al doilea episod care a lăsat o urmă perenă pentru mine a fost decizia de a oferi un prim

adevărat contract de cercetare Centrului de Calcul al UBB. Decizia a venit în urma unei discuții avute la sediul ITC. Știa foarte bine că, unul dintre rolurile unui centru de calcul universitar îl reprezintă activitatea de cercetare, că posibilitățile obținerii unui asemenea contract erau limitate în situația noastră concretă. Și-a asumat riscul acordării unei părți dintr-un contract al ITC unei echipe de tineri neexperimentați dar dornici să-și facă datoria. Din fericire, contractul s-a finalizat cu bine. Sunt aproape convins că a fost mulțumit din 2 motive: a reușit să ajute și a constatat că efortul său nu a fost în zadar. Mai apoi au urmat și alte contracte, niciunul însă n-a avut încărcătura semantică și emoțională a primului.

În sfârșit, al treilea episod deosebit de important pentru mine îl reprezintă faptul că, la cererea mea, a acceptat să-mi fie conducător de doctorat. Ne cunoșteam destul de bine, fiecare știa aproape sigur la ce se poate aștepta din partea celuilalt și răspunsul a venit automat. Exceptând perioada neobișnuit de lungă în care am lucrat pentru teză, mai bine de 8 ani vreau să cred că nu l-am dezamăgit cu nimic în calitatea de conducător de doctorat. De la susținerea tezei mele au trecut mai bine de 14 ani. Cu toate acestea, puținele rânduri de mulțumire scrise în introducere au aceeași valabilitate și astăzi. În consecință, în cele ce urmează mă voi autocita:

În încheiere, dar nu în ultimul rând, doresc să mulțumesc conducătorului de doctorat, prof. dr. Emil MUNTEAN. După cum bine se cunoaște, domnia sa a fost un pionier în multe activități ale informaticii românești, în care are merite incontestabile. Și în ceea ce mă privește, a realizat o premieră. Dacă nu greșesc, am fost primul, absolvent al unui institut politehnic acceptat în calitate de doctorand, motiv pentru care îi mulțumesc încă o dată. Doresc deasemenea să-i mulțumesc pentru solitudinea de care a dat dovadă în întreaga această perioadă și pentru răbdarea și bunăvoința avută, pentru sfaturile, încurajările și aprecierile exprimate.

Influența pe care profesorul Emil MUNTEAN a avut-o asupra mea a fost cu siguranță mult mai mare decât am menționat explicit în această evocare. Am avut șansa și plăcerea ca atât eu și Ioana - soția mea, iar mai apoi și copiii noștri să avem relații personale strânse, cu familia MUNTEAN, să ne bucurăm de compania lor. Am petrecut împreună clipe minunate și am avut și la nivel personal discuții și dezbateri pe teme profesionale. În cadrul acestei evocări, am considerat potrivit să mă refer doar la relațiile profesionale pe care le-am avut cu domnia sa. În acest fel, asocierea cu Irina ATHANASIU și Kristen NYGAARD mi se pare mai clară.

Cu siguranță, profesorul Emil MUNTEAN a fost un curajos, un pionier în multe direcții, un negociator reductabil care știa mai bine ca oricine să găsească compromisul acceptabil pentru toate părțile atunci când pozițiile lor păreau definitiv ireconciliabile. A fost un om deosebit de activ căruia îi făcea plăcere să caute și să găsească soluții. Un om care a ajutat mulți semeni și de aceea mulți îi păstrează o vie recunoștință. La urmă dar în nici un caz în

ultimul rând, a fost un om cu un deosebit simț al realității. După 1989 a sesizat cu acuitate că, din păcate, în România, pe termen mediu - cel puțin, perspectivele cercetării tind spre zero. În consecință s-a orientat cu precădere spre învățământul superior, acolo unde a considerat că poate fi cel mai util.

Pentru toate acestea, întreg respectul nostru!

Cluj-Napoca, 26 iulie 2013

Dan Chiorean